

A TANÁCS AJÁNLÁSA**(2018. július 13.)****Málta 2018. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Málta 2018. évi stabilitási programját**

(2018/C 320/17)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 121. cikke (2) bekezdésére és 148. cikke (4) bekezdésére,

tekintettel a költségvetési egyenleg felügyeletének megerősítéséről és a gazdaságpolitikák felügyeletéről és összehangolásáról szóló, 1997. július 7-i 1466/97/EK tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és különösen annak 5. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság ajánlására,

tekintettel az Európai Parlament állásfoglalásaira,

tekintettel az Európai Tanács következtetéseire,

tekintettel a Foglalkoztatási Bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság véleményére,

tekintettel a szociális védelemmel foglalkozó bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdaságpolitikai Bizottság véleményére,

mivel:

- (1) A Bizottság 2017. november 22-én elfogadta az éves növekedési jelentést, amely elindította a gazdaságpolitikai koordináció 2018. évi európai szemeszterét. A Bizottság kellő figyelmet fordított az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság által 2017. november 17-én kihirdetett szociális jogok európai pillérére. Az Európai Tanács a 2018. március 22-i ülésén jóváhagyta az éves növekedési jelentés prioritásait. A Bizottság az 1176/2011/EU rendelet alapján 2017. november 22-én elfogadta a riasztási mechanizmus keretében készült jelentést is, amelyben Máltát nem sorolta azon tagállamok közé, amelyek vonatkozásában részletes vizsgálatra kerül sor. A Bizottság ugyanezen a napon az euroövezet gazdaságpolitikájáról szóló tanácsi ajánlásra vonatkozó ajánlást is elfogadott, amelyet az Európai Tanács a 2018. március 22-i ülésén jóváhagyott. A Tanács 2018. május 14-én elfogadta az euroövezet gazdaságpolitikájáról szóló ajánlást ⁽²⁾ (a továbbiakban: az euroövezetre vonatkozó ajánlás).
- (2) Mivel Málta pénzneme az euró, továbbá tekintettel a gazdasági és monetáris unió gazdaságainak szoros összefonódására, Máltának gondoskodnia kell arról, hogy teljeskörűen és megfelelő időben végrehajtsa az euroövezeti gazdaságpolitikára vonatkozó ajánlást, melyet az alábbi ajánlások és különösen az 1. ajánlás tükröz. A Máltára vonatkozó 2018. évi országjelentést 2018. március 7-én tették közzé. A Bizottság az országjelentésben értékelte a Tanács által 2017. július 11-én elfogadott országspecifikus ajánlások ⁽³⁾ és az előző években elfogadott országspecifikus ajánlások végrehajtása érdekében hozott intézkedéseket, valamint az Európa 2020 stratégia nemzeti szintre lebontott célkitűzései tekintetében Málta által elért eredményeket.
- (3) Málta 2018. április 13-án benyújtotta 2018. évi nemzeti reformprogramját és 2018. évi stabilitási programját. A kapcsolódási pontok figyelembevételére érdekében a két program értékelésére egyidejűleg került sor.

⁽¹⁾ HL L 209., 1997.8.2., 1. o.

⁽²⁾ HL C 179., 2018.5.25., 1. o.

⁽³⁾ HL C 261., 2017.8.9., 1. o.

- (4) Az európai strukturális és beruházási alapok 2014 és 2020 közötti időszakra vonatkozó programozását a vonatkozó országspecifikus ajánlások figyelembevételével alakították ki. Az 1303/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽¹⁾ 23. cikke szerint, amennyiben az a vonatkozó tanácsi ajánlások végrehajtásának elősegítése érdekében szükséges, a Bizottság kérheti egy tagállamtól, hogy vizsgálja felül partnerségi megállapodását és releváns programjait, és javasoljon azokhoz módosításokat. A Bizottság az európai strukturális és beruházási alapok eredményességét és a gondos gazdasági irányítást összekapcsoló intézkedések alkalmazására vonatkozó iránymutatásokban további részletekkel szolgált arról, hogyan alkalmazná az említett rendelkezést.
- (5) Málta jelenleg a Stabilitási és Növekedési Paktum prevenciós ágához tartozik. 2018. évi stabilitási programjában a kormány a 2018 és 2021 közötti időszakra költségvetési többlet fenntartását tervezi. A középtávú költségvetési cél – a GDP-hez viszonyítva kiegyensúlyozott költségvetési pozíció – a programidőszak egésze során továbbra is pozitív különbözettel teljesül. A stabilitási program szerint a GDP-arányos államadósság mértéke várhatóan a Szerződésben rögzített, a GDP 60 %-ában meghatározott referenciaérték alatt marad, majd a GDP 50,8 %-át kitevő 2017-es szintről 2021-ig fokozatosan mintegy 36 %-ra csökken. A költségvetési előrejelzéseket alátámasztó makrogazdasági forgatókönyv 2018–2019-re vonatkozóan megalapozott, a 2020–2021-es időszakra vonatkozóan pedig optimista. A Bizottság 2018. tavaszi előrejelzése alapján a strukturális egyenleg várhatóan 2018-ban a GDP 0,6 %-ának, 2019-ben pedig a GDP 1,1 %-ának megfelelő többletet mutat majd, vagyis meghaladja a középtávú költségvetési célt. Összességében a Tanács véleménye az, hogy Málta az előrejelzések szerint 2018-ban és 2019-ben meg fog felelni a Stabilitási és Növekedési Paktum rendelkezéseinek. Ugyanakkor rövid és középtávon szorosan nyomon kell követni a kiadások alakulását, különösen a bevételek stabilitását veszélyeztető lehetséges jövőbeli kockázatok fényében.
- (6) Amint azt az euróövezetre vonatkozó 2018. évi ajánlás jelzi, az agresszív adótervezési stratégiák elleni küzdelem elengedhetetlen a vállalkozások közötti verseny torzulásának megelőzéséhez, az adózók méltányos kezeléséhez és az államháztartás védelméhez. Az adózók agresszív adótervezési stratégiáinak a tagállamok között átgyűrűző hatásai az uniós jogszabályokat kiegészítő, koordinált fellépést kívánnak meg a nemzeti szakpolitikák részéről. A Máltán működő vállalkozások által külföldre (azaz az Unióban adóilletőséggel rendelkező adóalanyok által harmadik országbeli adóilletőségű adóalanyok számára) utalt osztalék-, kamat- és jogdíjfizetésekre vonatkozó forrásadó hiánya miatt e kifizetések teljes mértékben adózatlanok maradhatnak, amennyiben a kedvezményezett országában nem adókötelesek. Míg Málta új fiktív kamat-levonási rendszere segít csökkenteni az idegen finanszírozás előnyben részesítését, a visszaélés elleni szabályok elégtelensége – a viszonylag magas adókulcs és a részvényalapú rendszer mellett – lehetőséget biztosíthat az adókikerülésre. A Málta és más tagállamok közötti kétoldalú adóügyi egyezmények egyes rendelkezéseit, valamint a máltai adórendszert, amelyben az adóügyiileg máltai illetőségű, de nem ott székhellyel nem rendelkező társaságok csak a Máltán keletkezett vagy oda átutalt jövedelmük után adóznak, a vállalkozások adókikerülési gyakorlatok folytatására használhatják. A Bizottság nyugtázza, hogy Málta elkötelezetten küzd az adófizetők agresszív adótervezése ellen. A közelmúltban folytatott eszmecsere alapján a Bizottság továbbra is konstruktív párbeszédet folytat majd az adófizetők agresszív adótervezési stratégiái elleni küzdelem érdekében.
- (7) A máltai államháztartás hosszú távú fenntarthatóságának biztosítása továbbra is kihívást jelent. Ez teljes mértékben az előregedéshez kapcsolódó – például az egészségügyi ellátással és tartós ápolással-gondozással, valamint a nyugdíjakkal kapcsolatos – költségek költségvetési hatásának tudható be. A nyugdíjrendszer a fenntarthatóság megvalósításának és a megfelelő nyugdíjvédelmek biztosításának kettős kihívásával szembesül. A nyugdíjkiadások hosszú távú fenntarthatóságának kilátásai javultak, főként annak köszönhetően, hogy kedvezőbbé váltak a Málta hosszú távú növekedési potenciáljával kapcsolatos becslések. Ugyanakkor a 2016. évi költségvetésben bevezetett intézkedések csak korlátozott hatást gyakoroltak a nyugdíjrendszer hosszú távú fenntarthatóságának biztosítására, amely ezért továbbra is fontos kihívást jelent. Emellett a nyugdíjak megfelelőségének javítása érdekében elfogadott intézkedések ellenére a nemek között a nyugdíjjogosultság tekintetében fennálló különbség továbbra is jelentős. Az egészségügyi rendszer teljesítménye javult, a várakozási idők csökkentek. Ugyanakkor továbbra is kihívást okoz az erőforrások és tevékenységek átcsoportosítása a kórházi ellátásból az alapellátásba. Az alapellátás intézményi kialakítása mind a kórházi, mind a sürgősségi ellátást nyomás alatt tartja. A kórházi és az alapellátás koordinálása nem megfelelő, és a sürgősségi ellátás kihasználása továbbra sem hatékony. Az innovatív gyógyszerekhez való hozzáférés továbbra is kihívás, költségvetési szempontból is. Intézkedések történtek a tartós ápolás-gondozás iránti növekvő kereslet kielégítésére, így a közösségi alapú és otthoni gondozás ösztönzésére.

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2013. december 17-i 1303/2013/EU rendelete az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra, a Kohéziós Alapra, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó közös rendelkezések megállapításáról, az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról és az 1083/2006/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 347., 2013.12.20., 320. o.).

- (8) A határokon átnyúló együttműködés javítása terén némi előrelépés történt. Mindazonáltal úgy tűnik, hogy a máltai pénzügyi felügyeleti hatóság továbbra sem rendelkezik elegendő személyi állománnyal ahhoz, hogy képes legyen a kiterjedt, határokon átnyúló pénzügyi rendszer felügyeletére, különösen a nem banki szegmensben. Hasonlóképpen, míg a szolgáltatási ágazat (különösen az online szerencsejáték ágazat) jelentős mértékben hozzájárult az ország tartós gazdasági növekedéséhez, ugyanez kihívásokat jelenthet a pénzügyi rendszer integritása szempontjából, és szükségessé teszi egy pénzmosás elleni, szigorú keretrendszer kialakítását. Málta nemrégiben ültette át a 4. pénzmosási irányelvet; a végrehajtás eredményességét még értékelni kell. Emellett az irányelv nemzeti jogba történő átültetését követően a máltai hatóságok nemrégiben integrált stratégiát terjesztettek elő a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása elleni küzdelem érdekében. Más fellépések mellett sor került a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása elleni küzdelemmel foglalkozó nemzeti koordinációs bizottság létrehozására, amely a kormány és más érintett nemzeti hatóságok képviselőiből áll. Ugyanakkor továbbra is kihívást jelent a közelmúltban elfogadott szabályozási keret megfelelő végrehajtásának és hatékony ellenőrzésének biztosítása.
- (9) Az erős gazdasági növekedés, valamint a nők munkavállalását és a munkavállalók továbbképzését támogató reformok közepette tovább javultak a máltai munkaerőpiaci eredmények. Továbbra is probléma azonban a nemek közötti jelentős foglalkoztatási különbség, valamint a 30 évesnél idősebb nők és fogyatékossgal élő személyek alacsony munkaerőpiaci részvétele. Az apasági szabadság és a szülői szabadság rendszere továbbra is viszonylag kidolgozatlan; ennek megerősítése fontos lenne a nemek közötti kiegyensúlyozott gyermekgondozás lehetőségének biztosítása és a nők munkavállalásának fokozottabb elősegítése szempontjából. A munkaerőhiány nő, a készségkereslet és -kínálat közötti eltérés továbbra is fennáll. A máltai munkaerő jelentős része még mindig alacsony képzettségű, és Málta a munkaerő- és szakemberhiány kezelésében egyre nagyobb mértékben támaszkodik a külföldi munkaerőre. A munkaerőpiac, a készségek és a társadalmi befogadás terén jelenleg végrehajtott szakpolitikai kezdeményezések várhatóan tovább folytatódnak, ám ezeket ki kell egészíteni eredményalapú nyomon követéssel és értékeléssel.
- (10) A korai iskolaelhagyók aránya 2017-ben 18,6 % volt, ami az előző évhez képest alig javult, és továbbra is a legmagasabb az Unióban. A fogyatékossgal élő személyek körében is Máltán a legmagasabb, 50 %-os a korai iskolaelhagyók aránya, ami az uniós átlag kétszerese. A tanulási eredmények erősen függnak a társadalmi-gazdasági háttértől, az iskola típusától és a fogyatékossgal kapcsolatos státusztól. A leggyengébben és a legjobban teljesítő iskolákba járók természettudományi tárgyakban elért teljesítménye közötti különbség az Unióban a legmagasabbak között van, és 1,5-szerese az OECD-átlagnak. A matematika, a természettudományok és az olvasás terén gyengén teljesítők aránya a negyedik legmagasabb az Unióban. Az oktatás minőségének javítása, valamint az oktatási eredmények társadalmi csoportok és különböző iskolatípusok közötti egyenlőtlenségeinek csökkentése céljából átfogó megközelítésre van szükség.
- (11) Az erőteljes gazdasági növekedés fokozta az infrastruktúrára és a természeti erőforrásokra nehezedő nyomást. A közúti közlekedési ágazat jelentős infrastrukturális és hosszú távú fenntarthatósági kihívásokkal néz szembe. Az elégtelen közlekedési infrastruktúra és a forgalmi torlódások költségei akadályt jelentenek a beruházások tekintetében. A növekvő forgalom és a járművek számának növekedése fokozza az üvegházhatást okozó gázok kibocsátását, és negatívan befolyásolja a levegő minőségét. Ez a máltai gazdaság fontos pillérét, a turizmust is kedvezőtlenül befolyásolhatja. Ezért az infrastruktúra fejlesztésének igénye kéz a kézben jár a környezetbarát közlekedési megoldások támogatásának szükségességével. 2016-ban a kormány elfogadta a 2050-ig tartó időszakra vonatkozó nemzeti közlekedési stratégiát és a 2025-ig érvényes operatív közlekedési főtervet. Azt is bejelentette, hogy 700 millió EUR-s projektet indít a közúthálózat fejlesztésére. Ezek az intézkedések együttesen várhatóan csaknem 20 %-kal csökkentik a forgalmi torlódások gazdasági költségeit. A gazdasági aktivitás fokozódása súlyosbítja az infrastrukturális szűk keresztmetszetek hatását, és még nagyobb nyomás alá helyezi a környezeti erőforrásokat. A terv ezenkívül nem határoz meg világos célt a közlekedés okozta üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentésére, és nem irányoz elő a bejelentett intézkedések végrehajtásának hatékony nyomon követését biztosító rendszert (egy ötéves felülvizsgálati cikluson kívül). Ezért fontos, hogy Málta az előrehaladás rendszeres nyomon követése mellett célkitűzéseket határozzon meg és intézkedéseket hajtson végre annak érdekében, hogy 2025-ig jelentősen csökkenjen a forgalmi torlódás és a közlekedésből származó üvegházhatásúgáz-kibocsátás.
- (12) Az ország méretéből és szigetország helyzetéből adódó kihívások különösen fontossá teszik a körforgásos gazdaság irányába történő elmozdulást. Az intelligens beruházások hozzájárulhatnak ahhoz, hogy csökkenjen a sziget sérülékeny természeti erőforrásaira gyakorolt nyomás. Amennyiben nem kezelik őket, az építési és bontási hulladékok ártalmatlanításával kapcsolatos nehézségek például a környezet minőségének és az ország turisztikai vonzerójének csökkenéséhez vezethetnek. Bár az ökoinnovációs teljesítmény (ökoinnovációs index)

tekintetében Málta továbbra is az uniós sereghajtók között van (a 2013-as 18. helyről 2016-ban a 26. helyre csúszott vissza), rendelkezik azzal a potenciállal, hogy beruházásokat mozgósítson az építőipar erőforrás- és energiahatékonyságát, valamint a hulladék és szennyvíz kezelését javító innovatív megoldások kialakítására és bevezetésére. Javítani kell mindenekelőtt a hulladékgazdálkodást, bővíteni kell az építési és bontási hulladékokat újrafeldolgozó létesítményekbe eszközölt beruházásokat, valamint javítani kell az építési és bontási hulladékok illegális lerakókban történő elhelyezésének vagy tengeren történő ártalmatlanításának megakadályozását célzó ellenőrzéseket.

- (13) Az igazságszolgáltatási rendszer hatékonysága továbbra is kívánnivalókat hagy maga után, és a jó minőségű üzleti környezet biztosítása érdekében meg kell erősíteni a korrupcióellenes jogi és intézményi kereteket. A korrupcióellenes keret irányításának hiányosságai kedvezőtlenül befolyásolhatják az üzleti klímát, és kedvezőtlen hatást gyakorolnak a beruházásokra. Tovább kell javítani Málta korrupcióellenes erőfeszítéseinek hatékonyságát, különösen a korrupció kivizsgálása és büntetőeljárás alá vonása tekintetében. Az irányítási keret javítása elengedhetetlen ahhoz, hogy Málta megőrizze nemzetközi befektetési célpontként kivívott jó hírnevét és vonzerejét.
- (14) A 2018. évi európai szemeszter keretében a Bizottság átfogóan elemezte a máltai gazdaságpolitikát, és az elemzést közzétette a 2018. évi országjelentésben. A Bizottság értékelte továbbá a 2018. évi stabilitási programot, a 2018. évi nemzeti reformprogramot, valamint az előző években Máltának címzett ajánlások végrehajtása érdekében hozott intézkedéseket. A Bizottság figyelembe vette nemcsak azoknak Málta fenntartható költségvetési, valamint társadalom- és gazdaságpolitikája szempontjából mutatott jelentőségét, hanem azt is, hogy megfelelnek-e az uniós szabályoknak és iránymutatásoknak, tekintve, hogy az Unió átfogó gazdasági kormányzását az uniós szempontoknak a leendő tagállami döntésekbe való beépítésével kell megerősíteni.
- (15) Ezen értékelés fényében a Tanács megvizsgálta a 2018. évi stabilitási programot, és azt a véleményt⁽¹⁾ fogalmazta meg, hogy Málta az előrejelzések szerint meg fog felelni a Stabilitási és Növekedési Paktum rendelkezéseinek,

AJÁNLJA, hogy Málta 2018-ban és 2019-ben tegyen intézkedéseket a következők érdekében:

1. Erősítse meg az általános irányítási keretet a Máltán engedélyezett nemzetközi irányultságú pénzügyi vállalkozások nemzeti felügyeletének szigorításával, a pénzmosás elleni keret hatékony végrehajtásának biztosításával és a korrupció elleni küzdelem további fokozásával.
2. Biztosítsa az egészségügy és a nyugdíjrendszer fenntarthatóságát, egyebek mellett a kötelező nyugdíjkorhatár emelése és a korai nyugdíjba vonulás korlátozása útján.

Kelt Brüsszelben, 2018. július 13-án.

a Tanács részéről

az elnök

H. LÖGER

⁽¹⁾ Az 1466/97/EK rendelet 5. cikkének (2) bekezdése szerint.